

379.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 marca 1928 r.

o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Wykonywanie zastrzeżonego Państwu ustawą z dnia 3 czerwca 1924 r. o pocście, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584) wyłącznego prawa zakładania, utrzymywania i eksploatacji urzędów pocztowych, telegraficznych i telefonicznych powierza się państwowemu przedsiębiorstwu pod nazwą „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“.

Przedsiębiorstwo to winno być prowadzone według zasad handlowych z uwzględnieniem potrzeb Państwa i interesów gospodarstwa społecznego.

Art. 2. Przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ stanowi samoistną osobę prawną z siedzibą w st. m. Warszawie.

Art. 3. Przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ prowadzi eksploatację wszystkich urzędów pocztowych, telegraficznych i telefonicznych — zarządzanych dotychczas przez Ministra Poczty i Telegrafów i w tym celu obejmuje w zarząd cały majątek tak ruchomy jak i nieruchomy, będący własnością Państwa, a przeznaczony do użytku Poczty, Telegrafu i Telefonu, wraz ze wszystkimi prawami i zobowiązaniami do niego odnoszącymi się oraz z całym istniejącym zapasem gotówki i zapasem materiałów.

Przedsiębiorstwo przyjmuje i wykonywa wszelkie prawa i zobowiązania Państwa, wynikające z dotychczasowej działalności Zarządu Poczty i Telegrafów w stanie, w jakim się one będą znajdowały w chwili rozpoczęcia działalności przedsiębiorstwa, jak również wszelkie prawa i zobowiązania, odnoszące się do majątku Państwa, oddanego w zarząd przedsiębiorstwa.

Art. 4. Przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“, może nabywać majątek ruchomy i nieruchomy. Majątek ten, o ile nie chodzi o fundusze wymienione w art. 9, stanowi zwiększenie majątku Skarbu Państwa, oddanego przedsiębiorstwu w zarząd.

Przedsiębiorstwu nie wolno ani zbywać, ani zamieniać, ani obciążać nieruchomości, natomiast służy mu prawo w granicach zwykłego zarządu i w granicach planu finansowego (art. 8) — wydzierżawiania i wynajmu nieruchomości, tudzież prawo zbywania i wynajmu ruchomości.

Art. 5. Na potrzeby eksploatacji, uzasadnione planem finansowo-gospodarczym, zatwierdzonym przez Radę Ministrów, może przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ zaciągać na okres nieprzekraczający jednego roku krótkoterminowe pożyczki nie przewyższające w sumie 10% ogólnego dochodu eksploatacyjnego brutto za ubiegły rok budżetowy. Pożyczki te będą spłacane z bieżących dochodów przedsiębiorstwa. Ogólne zasady, na jakich pożyczki te mogą być zaciągane, ustali Minister Poczty i Telegrafów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Zaciąganie pożyczek wyższych lub na dłuższy okres czasu może nastąpić na podstawie osobnej ustawy.

Art. 6. Przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ będzie wolne od obowiązku opłacania jakichkolwiek podatków i danin publicznych na rzecz Skarbu Państwa, lub też na rzecz poszczególnych związków samorządowych.

Art. 7. Przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ pokrywa z własnych dochodów i funduszy wszelkie swoje wydatki jak również opłacanie i amortyzację pożyczek zaciągniętych na cele przedsiębiorstwa łącznie z odpisami na fundusze wymienione w art. 10 i 11.

Rada Ministrów uchwała corocznie, w jaki sposób ma być pokryty ubytek w dochodach przedsiębiorstwa, który powstał wskutek nałożonego na przedsiębiorstwo obowiązku wykonywania bezpłatnie świadczeń, wymienionych w art. 23 p. 2, 3 i 4 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584).

Wszelkie wypłaty uskuteczniane za pośrednictwem przedsiębiorstwa będą dokonane przez przedsiębiorstwo dopiero po otrzymaniu potrzebnego na ten cel pokrycia w gotówce.

Art. 8. Przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” prowadzi swoją gospodarkę na podstawie rocznych budżetów i planów finansowo-gospodarczych, zatwierdzonych przez Radę Ministrów na podstawie wniosku przedstawionego przez Ministra Poczty i Telegrafów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Przy wykonywaniu budżetu zwyczajnego w razie konieczności lub w celu osiągnięcia lepszych wyników gospodarki przedsiębiorstwa, Ministrowi Poczty i Telegrafów działającemu w porozumieniu z Ministrem Skarbu służy prawo przekraczania poszczególnych kredytów, z wyjątkiem kredytów na wydatki osobowe, określone stałymi etatami, o ile te przekroczenia nie zmniejszą przewidzianego budżetem czystego zysku. Minister Poczty i Telegrafów będzie obowiązany przedstawić w rocznym sprawozdaniu uzasadnienie dokonanego przekroczenia kredytów.

Przedsiębiorstwo sporządza bilans otwarcia, a z końcem każdego roku budżetowego sprawozdania i bilans zamknięcia, podlegające zatwierdzeniu przez Radę Ministrów na podstawie wniosku przedstawionego przez Ministra Poczty i Telegrafów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Do budżetu państwowego włącza się tylko czysty zysk lub niedobór przedsiębiorstwa z poprzedniego okresu budżetowego przedsiębiorstwa.

Rok budżetowy przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” określi rozporządzenie Rady Ministrów, wydane na podstawie wniosku przedstawionego przez Ministra Poczty i Telegrafów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Zasady rachunkowości i kasowości przedsiębiorstwa ustali Minister Poczty i Telegrafów w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Prezesem Najwyższej Izby Kontroli.

Art. 9. Przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” posiada następujące fundusze:

- a) zapasowy,
- b) melioracyjny,
- c) inwestycyjny.

Art. 10. Fundusz zapasowy przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” powstaje z odliczenia 1/2% od ogólnego dochodu eksploatacyjnego brutto i nie powinien przekraczać 25% prelimitowanych wydatków eksploatacyjnych.

O ile fundusz kwotę tę osiągnie, wstrzymuje się dalsze odliczenie wyżej podanego procentu aż do czasu, gdy fundusz zejdzie poniżej wskazanej normy.

Fundusz zapasowy służy wyłącznie na pokrycie nieprzewidzianych strat tudzież wydatków powstałych wskutek działania żywiołowych sił i nadzwyczajnych wypadków. Fundusz ten należy lokować w sposób wskazany przez Ministra Skarbu.

Art. 11. Fundusz melioracyjny powstaje przez odliczenie 2% od ogólnego dochodu eksploatacyjnego brutto i służy do uzupełnienia wydatków eksploatacyjnych na dokonanie ulepszeń zwiększających wartość istniejących urządzeń pocztowych, telegraficznych i telefonicznych jak również na zakup nowych urządzeń, nie wchodzących w zakres kapitałowych inwestycji, lecz służących do polepszenia warunków eksploatacyjnych.

Wartość urządzeń, wykonanych z funduszu melioracyjnego, należy wykazać w bilansie jako zwiększenie majątku Skarbu Państwa.

Art. 12. Fundusz inwestycyjny tworzy się z długoterminowych pożyczek zaciągniętych przez przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” lub dotacji budżetowych udzielanych przedsiębiorstwu przez Skarb Państwa.

Dotacje te podlegają oprocentowaniu, a spłacone będą z dochodów przedsiębiorstwa.

Sposób zaciągania, oprocentowanie i spłaty długoterminowych pożyczek inwestycyjnych określi każdorazowo ustawa, upoważniająca przedsiębiorstwo do zaciągnięcia pożyczki.

Fundusz inwestycyjny służy wyłącznie na cele takiego rozszerzenia przedsiębiorstwa, które zwiększa majątek Państwa.

Wartość urządzeń wykonanych z funduszu inwestycyjnego wykazuje się w bilansie przedsiębiorstwa jako zwiększenie majątku Skarbu Państwa.

Art. 13. Czysty zysk przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” stanowi różnica, powstała po potrąceniu od ogólnego rocznego dochodu eksploatacyjnego:

- a) wszystkich wydatków eksploatacyjnych;
- b) procentów i amortyzacji pożyczek i dotacji na fundusz inwestycyjny tudzież zobowiązań obciążających majątek Skarbu Państwa, oddany w zarządek przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”;
- c) potrąceń na specjalne fundusze (art. 10 i 11).

Czysty zysk przedsiębiorstwa jako dochód Skarbu Państwa przelewa się do Kasy Skarbowej.

Art. 14. Zarząd przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” wykonywa Minister Poczty i Telegrafów przez podległe mu Ministerstwo Poczty i Telegrafów, Dyrekcje Poczty i Telegrafów i podległe im organa. Ministrowi Poczty i Telegrafów oprócz spraw wskazanych w poszczególnych artykułach niniejszego rozporządzenia zastrzeżone zostają nadal sprawy wymienione w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1927 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Poczty i Telegrafów (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 26).

Organizację Dyrekcji Poczt i Telegrafów i podległych im instytucji pocztowych, telegraficznych i telefonicznych, oraz Izby Kontroli Rachunkowej Poczt i Telegrafów, jak niemniej ich zakres działania ustali osobny regulamin wydany przez Ministra Poczt i Telegrafów.

Art. 15. Minister Poczt i Telegrafów po porozumieniu z Ministrem Skarbu przedstawia Radzie Ministrów:

a) roczne sprawozdania i bilanse wraz z rachunkami zysków i strat nie później jak sześć miesięcy po upływie roku sprawozdawczego,

b) budżet i plan finansowo-gospodarczy nie później jak na sześć miesięcy przed rozpoczęciem odnośnego roku budżetowego.

Art. 16. Osobna instrukcja, wydana przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów oraz Ministrem Skarbu określi sposób i terminy wykonywania kontroli nad przedsiębiorstwem „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.

Wyniki poszczególnych rewizyj Najwyższej Izby Kontroli niezwłocznie po ich zakończeniu powinny być podane do wiadomości Ministrowi Poczt i Telegrafów.

Rewizja rocznych sprawozdań i bilansów powinna być ukończona w ciągu 8 miesięcy po upływie roku sprawozdawczego i wyniki jej przedstawione Prezydentowi Rzeczypospolitej i Izbowi Ustawodawczym oraz przesłana Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Poczt i Telegrafów i Ministrowi Skarbu.

Art. 17. Przedstawicielstwo sądowe w sprawach wynikających z działalności przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” oraz w sprawach dotyczących majątku Skarbu Państwa, pozostającego w zarządzie przedsiębiorstwa należy do zakresu działania Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 18. Funkcjonariusze przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” są funkcjonariuszami państwowymi.

Obowiązujące obecnie funkcjonariuszów pocztowo-telegraficznych przepisy o stosunku służbowym, o postępowaniu dyscyplinarnym, o uposażeniu oraz o zaopatrzeniu emerytalnym będą względem nich nadal stosowane.

Art. 19. Dzień rozpoczęcia działalności przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” określi rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszelkie sprzeczne z niniejszym rozporządzeniem przepisy.

Art. 20. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Poczt i Telegrafów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczt i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*